

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР НА НАУКИТЕ И ИСТОРИЧЕСКИ ИССЛЕДОВАНИЯ	
№	118
Дата	13. XI. 2013
София 1113, бул. Шейновски проход, № 52, бл. 17, тел: 02/ 870 21 01 ; факс: 02/ 870 21 01	

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Бисер Петров от Института по балканистика с Център по тракология „Проф. А. Фол“ относно конкурс по избор на доцент за нуждите на Секция „История на света и международните отношения в ново и най-ново време“ в Института за исторически изследвания, шифър 05.03.04 и професионално направление 2.2.

За участие в конкурса, обявен в бр. 68 от 12 август 2013 г. на Държавен вестник, са подали документи гл. ас. д-р Христо Димитров Милков и гл. ас. д-р Петя Борисова Димитрова – и двамата от Секция „История на света и международните отношения в ново и най-ново време“. Кандидатите отговарят на формалните изисквания за придобиване на академичната длъжност „доцент“, съгласно Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

И двамата кандидати представят за участието си в конкурса значителна по обем научна продукция, включваща и монографични изследвания. По-разнопосочни и с по-широк тематичен обхват са трудовете на Христо Милков. Като тяхно ядро се очертават публикациите, третиращи различни аспекти от съвременната френска история. Всъщност той, излизайки от хронологическите рамки на докторската си дисертация и оставайки верен на интереса си към митологията и пропагандата, се е насочил към нови тематични кръгове. Концентриран израз на тези негови усилия представлява монографията *Дьо Гол е историята (1940-1969). София, Фабер, 2010*. По мое дълбоко убеждение обаче заниманията с вътрешнополитическа история на една отделно взета далечна и голяма страна, с развита собствена историографска школа и без достъп до първични източници, в много редки случаи биха могли да претендират за оригиналност и приносни моменти. Монографията и съпътстващите я публикации на Христо Милков по френска история са написани добре и на експресивен език, с определени търсени акценти, но те си остават като че ли предназначени за една по-широка любителска, а не толкова академична аудитория.

От останалата продукция на кандидата аз бих открил монографията му *Клубът на месите. Образите на световните водачи в европейската радиопропаганда на български език (1 септември 1939 г. – 22 юни 1941)*. София, Прес, 2010, която той определя като хабилитационен труд. Темата, по мое мнение, е изключително интересна и стои някак си по-близка. Именно тук авторът, въпреки вече наличната литература, би могъл по-обосновано да претендира за собствени приноси и постижения. Макар че монографията страда от разфокусираност и излишна разлятост, смятам, че от всички трудове на Христо Милков тя е този с най-високи достойнства.

В подадените си за конкурса документи Петя Димитрова е отделила ясно научната продукция, с която кандидатства за получаване на академичната длъжност „доцент“. Нейният тематичен спектър не е толкова широк като тази на Христо Милков, и е определено насочена към различни аспекти от историята на СССР, респективно на Русия и на българо-съветските отношения в годините на Втората световна война. Усилията ѝ в разработването на тази проблематика са увенчани от двутомника *Докладва „Наследник“? Донесенията на българския пълномощен министър в СССР Иван Стаменов, (1940-1944)*. Т. I-II. София, ИК „Гутенберг“, 2010. Първият том представлява фактически авторска монография, в която Петя Димитров прави опит да даде отговор на поредица от провокиращи въпроси, получили неочаквано актуалност по времето около разпадането на Съветския съюз. Изследването ѝ, основаващо се на трудоемка издирваческа работа, излиза извън рамките на биографичния очерк и извън тези на сензационната шумотевица около закъснелите спомени на високопоставения съветски разузнавач от онова време Павел Судоплатов. Тя систематизира и анализира донесенията на Стаменов до София в контекста на войната, видяна от Москва и Куйбишев като цяло и на българо-съветските отношения в частност. Вторият том на споменатото издание включва самия масив от документи, в преобладаващата си част непубликувани, представляващи самите донесения на Стаменов, издирени и обработени от Петя Димитрова в съавторство с Манчо Веков. Като цяло би могло да се каже, че двутомникът оправдава в пълна степен заложеното в него изначално намерение да хвърли научна светлина върху много интересни, но малко известни или неизяснени за българската общественост факти от бурните военновременни години.

В заключение, преценявайки и претегляйки научните достойнства на представената от двамата кандидати научна продукция, и вземайки предвид важното обстоятелство, че самият конкурс за нуждите на Секция „История на света и на международните отношения в ново и най-ново време“ е обявен с тематика „Източна Европа и Русия през XX век“, си позволявам да препоръчам на Уважаемото научно жури да присъди на гл. ас. д-р Петя Димитрова академичното звание „доцент“.

5 ноември, 2013г.

Доц. д-р Бисер Петров:

